

23

ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๑๐๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ เมษายน ๒๕๔๖

เรื่อง ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) เรื่อง การแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการ
หรือที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจของบรรษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๕๐๑/๐๒๔๔
ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๖ และบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่องนี้

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา
(คณะที่ ๓) เรื่อง การแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการหรือที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจของบรรษัทตลาด
รองสินเชื่อที่อยู่อาศัย มาเพื่อดำเนินการ โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) มีความเห็นว่า
บรรษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย (บตท.) ไม่สามารถแต่งตั้งข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือมีเงินเดือน
ประจำ ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภาเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
หรือที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจได้ แม้ที่ปรึกษาดังกล่าวไม่ขอรับค่าตอบแทนหรือผลประโยชน์อื่นใดตลอด
ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาคณะกรรมการหรือที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจของ บตท. ก็ตาม
ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๔๖ รับทราบความเห็นของ
คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ และให้แจ้ง
ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจทราบและถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนยืนยันมา และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัดทราบ
และถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายจุลยุทธ หิรัญะวาลิต)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี รักษาการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๕๐๐๐ ต่อ ๓๐๖-๗

โทรสาร ๐ ๒๒๔๐ ๕๐๕๕ (B002/C/นท)

ที่ นร ๐๙๐๑/

๐๕๕๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๕ มีนาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอรื้อเกี่ยวกับการแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) สำเนาหนังสือบริษัทตลาดรองสินเชื่อบุคคล ที่ บตท. ๐๐๐๙/๒๕๕๖
ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๖

(๒) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการ
หรือที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจของบริษัทตลาดรองสินเชื่อบุคคล

ตามที่บริษัทตลาดรองสินเชื่อบุคคล (บตท.) ได้มีหนังสือตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๑)
ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการแต่งตั้งที่ปรึกษา
คณะกรรมการหรือที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจของ บตท. นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๓) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าว และมีความเห็น
ปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๒) ทั้งนี้ โดยมีผู้แทนกระทรวง
การคลัง(สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ) และผู้แทนบริษัทตลาดรองสินเชื่อบุคคล
เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวพรทิพย์ จਾਲะ)

รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักอำนวยการ

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙

ฝ่ายกฎหมายการคลัง

โทร. ๐ ๒๒๒๖ ๕๑๖๔

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๖๒๐๑

๐ ๒๒๒๖ ๓๖๑๑-๒

www.krisdika.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นางบุณณิกา อินทาบัจ)
นิติกร ๕ ว สำนักนิติธรรม

บริษัทตลาดรองสินเชื่อบุคคล
Secondary Mortgage Corporation

ที่บตท. 0009 /2546

6 มกราคม 2546

เรื่อง ขอนหรือเกี่ยวกับการแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ
เรียน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิ่งที่ส่งมาด้วย พระราชกำหนดบริษัทตลาดรองสินเชื่อบุคคล พ.ศ.2540

ด้วยบริษัทตลาดรองสินเชื่อบุคคล (บตท.) ซึ่งเป็นองค์กรของรัฐมีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ ประเภทสถาบันการเงินสังกัดกระทรวงการคลัง จัดตั้งขึ้นโดยพระราชกำหนดบริษัทตลาดรองสินเชื่อบุคคล พ.ศ. 2540 มีวัตถุประสงค์ประกอบธุรกิจตลาดรองสินเชื่อบุคคลและกิจการอื่นที่ส่งเสริมและพัฒนาตลาดรองสินเชื่อบุคคล

ขอเรียนว่า บตท. มีความประสงค์จะแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการหรือที่ปรึกษาขององค์กร (ที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจ) และโดยที่การดำเนินธุรกรรมตลาดรองสินเชื่อบุคคลยังมีความไม่แพร่หลายมากนัก ประกอบกับการทำธุรกรรมตลาดรองสินเชื่อบุคคลร่วมกับสถาบันการเงินในประเทศยังไม่กว้างขวาง ทำให้บุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินธุรกรรมตลาดรองสินเชื่อบุคคลมีอยู่อย่างจำกัด ดังนั้นการพิจารณาคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการทำหน้าที่ที่ปรึกษาแก่บตท. อาจจำเป็นต้องพิจารณาจากข้าราชการหรือข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งมีข้อจำกัดบางประการไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 แก่ไขโดยพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2543

มาตรา 3 ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า "พนักงาน" ในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"พนักงาน" หมายความว่า พนักงานและลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ และให้รวมถึงถึงที่ปรึกษาคณะกรรมการ ที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจ เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการ หรือ

บุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่คล้ายคลึงกัน แต่เรียกชื่ออย่างอื่นในรัฐวิสาหกิจด้วย ทั้งนี้ ให้ใช้เฉพาะเพื่อกำหนดคุณสมบัติมาตรฐานและการพ้นจากตำแหน่งเท่านั้น"

และตามพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2519 มาตรา 9 พนักงานรัฐวิสาหกิจนอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้นๆ แล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์
- (3) สามารถทำงานให้แก่รัฐวิสาหกิจนั้นได้เต็มเวลา
- (4) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย
- (5) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (6) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ รวมทั้งข้าราชการการเมือง ลูกจ้างของกระทรวงทบวงกรม หรือทบวงการเมือง ซึ่งมีฐานะเทียบเท่าพนักงานส่วนท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือสภากรุงเทพมหานคร และผู้บริหารท้องถิ่น
- (7) ไม่เป็นกรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

ความใน (1) มิให้ใช้บังคับแก่พนักงานชาวต่างประเทศ ซึ่งรัฐวิสาหกิจมีความจำเป็นต้องจ้างตามลักษณะงานของรัฐวิสาหกิจนั้น

ความใน (3) มิให้ใช้บังคับแก่พนักงานที่เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิสาหกิจ เลขาธิการ และผู้ช่วยเลขาธิการของคณะกรรมการ

โดยที่ พรบ. คุณสมบัติฯ มาตรา 3 ข้างต้นบัญญัติให้ พนักงาน หมายความว่ารวมถึงที่ปรึกษาคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิสาหกิจ _ _ _ ทั้งนี้ให้ใช้เฉพาะเพื่อกำหนดคุณสมบัติมาตรฐานและการพ้นจากตำแหน่งเท่านั้น

และตาม พรบ. คุณสมบัติฯ มาตรา 9 ข้างต้นกำหนดให้พนักงานของรัฐวิสาหกิจยังต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 9 (6) กล่าวคือ ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำรวมทั้งข้าราชการการเมืองลูกจ้างของกระทรวงทบวงกรม หรือทบวงการเมือง ซึ่งมีฐานะ

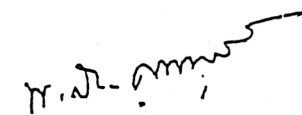
เทียบเท่าพนักงานส่วนท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือสภากรุงเทพมหานคร และผู้บริหารท้องถิ่น
นั้น

บท.ใครขอเรียนหาหรือดังมีรายละเอียด ต่อไปนี้

หาก บท.จะแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการหรือที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจที่ยังคงเป็นข้าราชการซึ่ง
มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำรวมทั้งข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกรัฐสภา และยังคงมีคุณสมบัติ
และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้สำหรับ บท. อีกทั้ง ยังมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้อง
ห้ามตามมาตรา 9 (1) (2) (3) (4) (5) และ (7) โดยที่ปรึกษาข้างต้นจะไม่ขอรับค่าตอบแทนหรือผล
ประโยชน์อื่นใดตลอดระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาคณะกรรมการ หรือที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจจาก
บท. ได้หรือไม่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ให้ความเห็นเกี่ยวกับประเด็นข้อหาหรือข้างต้นให้แก่ บท. ด้วย
จักขอบคุณยิ่ง.

ขอแสดงความนับถือ

(นายพงษ์ธร คุณานุสรณ์)

รองกรรมการผู้จัดการ

และรักษาการผู้จัดการ

ฝ่ายอำนวยการและทรัพยากรบุคคล

โทร (02) 693-3170 ต่อ 800

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการหรือที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจของ
บริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย

บริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย (บตท.) ได้มีหนังสือที่ บตท. ๐๐๐๔/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า บริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย ซึ่งเป็นองค์กรของรัฐมีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจประเภทสถาบันการเงินสังกัดกระทรวงการคลัง และจัดตั้งขึ้นโดยพระราชกำหนดบริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยมีวัตถุประสงค์ประกอบธุรกิจตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัยและกิจการอื่นที่ส่งเสริมและพัฒนาตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย มีความประสงค์จะแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการหรือที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจของ บตท. และโดยที่การดำเนินธุรกรรมตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัยยังไม่แพร่หลายมากนัก ประกอบกับการทำธุรกิจตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัยร่วมกับสถาบันการเงินในประเทศยังไม่กว้างขวาง ทำให้บุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินธุรกรรมตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัยมีอยู่จำกัด ดังนั้น การพิจารณาคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการทำหน้าที่ที่ปรึกษาดังกล่าวอาจจำเป็นต้องพิจารณาจากข้าราชการหรือข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกวุฒิสภา แต่มีข้อจำกัดทางกฎหมายในการแต่งตั้งบุคคลดังกล่าว กล่าวคือ ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้บัญญัติให้ “พนักงาน” หมายความว่า พนักงานและลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจและให้รวมตลอดถึงที่ปรึกษาคณะกรรมการ ที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจ เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการ หรือบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่คล้ายคลึงกันแต่เรียกชื่ออย่างอื่นในรัฐวิสาหกิจด้วย ทั้งนี้ ให้ใช้เฉพาะเพื่อการกำหนดคุณสมบัติมาตรฐานและการพ้นจากตำแหน่งเท่านั้น และตามมาตรา ๙ (๖) ได้กำหนดลักษณะต้องห้ามของพนักงานรัฐวิสาหกิจประการหนึ่งว่า ต้องไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ รวมทั้งข้าราชการการเมือง ลูกจ้างของกระทรวงทบวงกรม หรือทบวงการเมืองซึ่งมีฐานะเทียบเท่า พนักงานส่วนท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือสภากรุงเทพมหานคร และผู้บริหารท้องถิ่น

บตท. ขอรื้อว่า หาก บตท. จะแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการหรือที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจที่ยังคงเป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ รวมทั้งข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้สำหรับ บตท. และตามมาตรา ๙ (๑) (๒) (๓)

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๔๐๑/๐๒๔๔ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๖ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

(๔) (๕) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานา โดยที่ปรึกษาดังกล่าวจะไม่ขอรับคำตอบแทนหรือผลประโยชน์อื่นใดตลอดระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาคณะกรรมการหรือที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจจาก บตท. ได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ได้พิจารณาข้อหาหรือข้อตั้งโดยมีผู้แทนบรรษัทตลาดรองสินค้าเชื้อที่อยู่ออาศัย และผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็น ดังนี้

เมื่อบรรษัทตลาดรองสินค้าเชื้อที่อยู่ออาศัย เป็นองค์การของรัฐที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๕^{*} แห่งพระราชกำหนดบรรษัทตลาดรองสินค้าเชื้อที่อยู่ออาศัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และเป็นกิจการของรัฐที่มีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจประเภทสถาบันการเงิน สังกัดกระทรวงการคลัง ตาม (๑) ของบทนิยาม “รัฐวิสาหกิจ” ในมาตรา ๕^{*} แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๔. ดังนั้น การแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการหรือที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจของ บตท. จึงต้องอยู่ภายใต้บทบัญญัติของพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งบทนิยาม “พนักงาน” ในมาตรา ๕^{*} แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๓ กำหนดให้ที่ปรึกษาคณะกรรมการหรือที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจมีสถานะเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ การพิจารณาคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของที่ปรึกษาคณะกรรมการหรือที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจ จึงต้องเป็นไปตามมาตรา ๕^{*} แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

* มาตรา ๕ ให้จัดตั้งองค์การของรัฐขึ้นเรียกว่า “บรรษัทตลาดรองสินค้าเชื้อที่อยู่ออาศัย” เรียกโดยย่อว่า “บตท.” และให้เป็นนิติบุคคล

“มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า

(๑) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล หรือกิจการของรัฐตามกฎหมายที่จัดตั้งกิจการนั้น และหมายความรวมถึงหน่วยงานธุรกิจที่รัฐเป็นเจ้าของแต่ไม่รวมถึงองค์การหรือกิจการที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อส่งเสริมหรือส่งเสริมการใด ๆ ที่มีใช้ธุรกิจ

ฯลฯ

ฯลฯ

* มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานและลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ และให้รวมถึงตลอดถึงที่ปรึกษาคณะกรรมการ ที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจ เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการ หรือบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่คล้ายคลึงกัน แต่เรียกชื่ออย่างอื่นในรัฐวิสาหกิจด้วย ทั้งนี้ ให้ใช้เฉพาะเพื่อกำหนดคุณสมบัติมาตรฐานและการพ้นจากตำแหน่งเท่านั้น

* มาตรา ๕ พนักงานของรัฐวิสาหกิจ นอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์

(มีต่อหน้าถัดไป)

ดังนั้น การแต่งตั้งบุคคลที่ยังคงมีสถานะเป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำรวมทั้งข้าราชการการเมืองเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการหรือที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจของ บตท. ย่อมเป็นกรณีที่ขัดต่อทบัญญัติ มาตรา ๙ (๖) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๙ อย่างชัดเจน ซึ่งผู้มีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวจะต้องพ้นจากตำแหน่งที่ปรึกษา คณะกรรมการหรือที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจตามมาตรา ๑๑ (๓)^๔ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๐

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ แล้ว กรณีของข้าราชการการเมืองตามมาตรา ๔^๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้น อาจแยกพิจารณาได้เป็น ๒ กรณี คือ

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๔)

- (๓) สามารถทำงานให้แก่รัฐวิสาหกิจนั้นได้เต็มเวลา
 - (๔) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย
 - (๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาดังที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
 - (๖) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ รวมทั้งข้าราชการการเมือง ลูกจ้างของ กระทรวงทบวงกรมหรือทบวงการเมืองซึ่งมีฐานะเทียบเท่า พนักงานส่วนท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือสภา กรุงเทพมหานครและผู้บริหารท้องถิ่น
 - (๗) ไม่เป็นกรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง
- ความใน (๑) มิให้ใช้บังคับแก่พนักงานชาวต่างประเทศซึ่งรัฐวิสาหกิจมีความจำเป็นต้องจ้างตามลักษณะงานของรัฐวิสาหกิจนั้น
- ความใน (๓) มิให้ใช้บังคับแก่พนักงานที่เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ ที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจ เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการ
- ^๔ มาตรา ๑๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามที่กำหนดไว้สำหรับรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แล้ว พนักงานพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

ฯลฯ

ฯลฯ

- (๓) เป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐

ฯลฯ

ฯลฯ

^๕ มาตรา ๔ ข้าราชการการเมืองได้แก่บุคคลซึ่งรับราชการในตำแหน่งข้าราชการการเมือง ดังต่อไปนี้

- (๑) นายกรัฐมนตรี
- (๒) รองนายกรัฐมนตรี
- (๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
- (๔) รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
- (๕) รัฐมนตรีว่าการทบวง
- (๖) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
- (๗) รัฐมนตรีช่วยว่าการทบวง
- (๘) ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี
- (๙) ที่ปรึกษารองนายกรัฐมนตรี

(มีต่อหน้าถัดไป)

๑) กรณีข้าราชการการเมืองที่เป็นรัฐมนตรี มาตรา ๒๐๔ ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติห้ามมิให้รัฐมนตรีดำรงตำแหน่งหรือกระทำการใดตามที่บัญญัติในมาตรา ๑๑๐ ของรัฐธรรมนูญ กล่าวคือ ห้ามมิให้รัฐมนตรีดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เว้นแต่ตำแหน่งที่ต้องดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ดังนั้น จึงเห็นว่า การแต่งตั้งข้าราชการการเมืองที่เป็นรัฐมนตรีเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการหรือที่ปรึกษาวิสาหกิจของ บตท. นอกจากต้องห้ามตามมาตรา ๙ (๖) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๙ แล้ว การกระทำความดังกล่าวยังเป็นการกระทำที่ขัดต่อบทบัญญัติของมาตรา ๒๐๔

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๖)

(๑๐) ที่ปรึกษารัฐมนตรี และที่ปรึกษารัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

(๑๑) เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

(๑๒) รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง

(๑๓) โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

(๑๔) รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

(๑๕) เลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

(๑๖) ประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

(๑๗) เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง

(๑๘) ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง

(๑๙) เลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวง

(๒๐) ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวง

ข้าราชการการเมืองซึ่งมิใช่รัฐมนตรีจะมีจำนวนเท่าใด ให้เป็นไปตามอัตราในบัญชีท้าย

พระราชบัญญัตินี้

“ มาตรา ๒๐๔ รัฐมนตรีจะดำรงตำแหน่งหรือกระทำการใดตามที่บัญญัติในมาตรา ๑๑๐ มิได้ เว้นแต่ตำแหน่งที่ต้องดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และจะดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัทหรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใดก็มิได้ด้วย

“ มาตรา ๑๑๐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้อง

(๑) ไม่ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ นอกจากข้าราชการการเมืองอื่นซึ่งมิใช่รัฐมนตรี

(๒) ไม่รับสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ อันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว

(๓) ไม่รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ จากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเป็นพิเศษ นอกเหนือไปจากที่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ปฏิบัติกับบุคคลอื่น ๆ ในธุรกิจการงานตามปกติ บทบัญญัติมาตรานี้มิให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรับเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ เงินปีพระบรมวงศานุวงศ์ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และมีให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรับหรือดำรงตำแหน่งกรรมการของรัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา หรือกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งในฐานะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งในการบริหารราชการแผ่นดิน ในกรณีที่ตั้งดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองอื่นซึ่งมิใช่รัฐมนตรี

และมาตรา ๑๑๐ ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีผลทำให้ความเป็นรัฐมนตรีของรัฐมนตรีผู้กระทำการต้องห้ามดังกล่าวสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามมาตรา ๒๑๖ (๖) ของรัฐธรรมนูญ

๒) กรณีข้าราชการการเมืองอื่นซึ่งมิใช่รัฐมนตรี เมื่อพิจารณาบทบัญญัติมาตรา ๑๑๐

(๑) ของรัฐธรรมนูญ ประกอบกับมาตรา ๙ (๖) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานฯ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ แล้ว เห็นว่า การแต่งตั้งข้าราชการการเมืองอื่นซึ่งมิใช่รัฐมนตรีเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการหรือที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจของ บตท. แม้มาตรา ๑๑๐ (๑) ตอนท้ายของรัฐธรรมนูญ จะกำหนดข้อยกเว้นว่า “...ทั้งนี้ นอกจากข้าราชการการเมืองอื่นซึ่งมิใช่รัฐมนตรี” ก็ตาม แต่ข้าราชการการเมืองอื่นซึ่งมิใช่รัฐมนตรีก็จะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการหรือที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจไม่ได้ เนื่องจากเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙ (๖) นี้ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

ส่วนกรณีของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา นั้น เห็นว่า แม้ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานฯ จะมีได้บัญญัติให้การดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาเป็นลักษณะต้องห้ามของที่ปรึกษาคณะกรรมการหรือที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจก็ตาม แต่มาตรา ๑๑๐ (๑) ของรัฐธรรมนูญ ได้บัญญัติห้ามมิให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ นอกจากข้าราชการการเมืองอื่นซึ่งมิใช่รัฐมนตรี และตามมาตรา ๑๒๔ ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๑๐ มาใช้บังคับกับการกระทำอันต้องห้ามของสมาชิกวุฒิสภาด้วย โดยอนุโลม ดังนั้น จึงเห็นว่า บตท. ไม่อาจแต่งตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการหรือที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจของ บตท. ได้ เนื่องจาก การกระทำดังกล่าวจะเป็นการขัดต่อมาตรา ๑๑๐ (๑) ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาดังกล่าวสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๑๔ (๖) และมาตรา ๑๓๓ (๗) ของรัฐธรรมนูญ

“ มาตรา ๒๑๖ ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัว เมื่อ

๑.ลา

๒.ลา

(๖) กระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา ๒๐๔ หรือมาตรา ๒๐๕

๑.ลา

๒.ลา

“ มาตรา ๑๒๔ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๑๐ และมาตรา ๑๑๑ มาใช้บังคับกับการกระทำอันต้องห้ามของสมาชิกวุฒิสภาด้วย โดยอนุโลม

“ มาตรา ๑๑๔ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง เมื่อ

๑.ลา

๒.ลา

(๖) กระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา ๑๑๐ หรือมาตรา ๑๑๑

๑.ลา

๒.ลา

“ มาตรา ๑๓๓ สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาสิ้นสุดลง เมื่อ

๑.ลา

๒.ลา

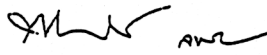
(๗) กระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา ๑๒๔

๑.ลา

๒.ลา

การที่ที่ปรึกษาคณะกรรมการหรือที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจดังกล่าว จะไม่ขอรับคำตอบแทน หรือผลประโยชน์อื่นใดตลอดระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาคณะกรรมการหรือที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจ จาก บตท. นั้น ไม่มีผลทำให้บุคคลดังกล่าวซึ่งขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามที่จะเป็นพนักงาน รัฐวิสาหกิจ พ้นจากลักษณะต้องห้ามการเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) จึงเห็นว่า บตท. ไม่สามารถแต่งตั้งข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือมีเงินเดือนประจำ ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภา ผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภาเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการหรือที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจได้ แม้ที่ปรึกษาดังกล่าวจะไม่ขอรับคำตอบแทนหรือผลประโยชน์อื่นใดตลอดระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษา คณะกรรมการหรือที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจของ บตท. ก็ตาม

(นางสาวพรทิพย์ จาละ)

รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๔๖